

РЕШЕНИЕ

№ 5561

гр. София, 04.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 21.09.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стефан Станчев

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **2187** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба вх.№ СОА21-ГР94-1037/26.02.21г на З. А., председател и представляващ Сдружение “Български национален съюз-Е.”-С. против Заповед № СОА21-РД09-274/13.02.21 г. на Кмета на СО.

В жалбата се сочи, че заповедта е незаконосъобразна, като се моли за отмяната ѝ. С обжалваната заповед кмет на СО прекратява провеждането на мероприятие, заявено със заявление СОА19-СГ01-1009/01.11.2019 г. за провеждане на манифестация, със заявен времеви период 13.02.2021г. от 19 до 21 часа. Заявен е маршрут, по който ще се провежда шествието – манифестация. Заповедта се позовава на Писмо от Директора на СДВР СОА21-ДИ05-422/13.02.2021 г./неизвестно за заявителя, към дата на провеждане на мероприятиято/. Според жалбоподателя, обжалваната заповед съдържа недоказани твърдения, относно изложените факти в нея и се позовава на писмо СОА21-ДИ05-422/13.02.2021 г. на директора на Столична дирекция на вътрешните работи, с което не е запознат, както от СО, така и от СДВР. Жалбоподател твърди, че становищата на ДАНС и СДВР не задължават кмета на общината да предприеме и извърши действия, които са в условието на предположение. Според оспорващ е следвало организаторите на мероприятиято да бъдат запознати със тези становища; не приема възприетото от кмет на СО становище във връзка с провеждани на същата дата, но на различни места мероприятия, включително и провеждана футболна среща на столични отбори с локация на километри от заявеното шествие – манифестация. Възразява, че при провеждане на мероприятиято не е предвидено да се

имитират паравоенни формирования от Втората световна война, което е несъответствие на обжалванат заповед със заявеното шествие, в което се сочи единствено маршрут на придвижване и носене на факли. Като нарушение на материалноправната разпоредба се сочи, че чл. 13, ал. 1 от ЗСММ не предполага съмнения, които да налагат прекратяване на мероприятиято, а конкретизира задължението на административния орган при една от двете или двете хипотези на разпоредбата. Оспорва, заповедта да е законосъобразна, затова, че се прекратява събитие, което не е започнало, следователно заповедта е издадена без основание.

Ответник по оспорването, кмет на СО, чрез процесуален представител оспорва жалбата, с възражение, че не се доказва правен интерес, тъй като от ангажираните гласни доказателства се установило, че мероприятиято, като възпоменателно поклонение е проведено на заявената дата; жалбата е неоснователна, тъй като в изпълнение на изискванията за превенция от нарушаване на обществения ред, съобразно становища на органи, пряко ангажирани с опазването му кмет на СО е прекратил заявеното шествие, по съображения да се опази обществен ред и да не се ескалира напрежение и провокации към евентуални нарушения.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства, доводите и становищата на страните намира за установено следното от фактическа страна: Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Подадена е в преклузивния срок за оспорване от активно легитимирано лице, чийто законен интерес е непосредствено засегнат от оспорвания административен акт. Не е спорно между страните и се установява с приетото по делото У. на сдружението, че представляващия жалбоподателя е и негов председател.

Със Заявление вх. №СОА19-СГ01-1009/01.11.2019 г., Български национален съюз - Е. уведомил кмета на СО за провеждането на факелно шествие с посочена цел на мероприятиято. В заявлението е посочено, че шествието ще се проведе на 13.02.2021 г., от 19.00ч. до 21.00 ч. Заявлението е подадено при спазване сроковете за това, като до 13.02.2021 г. ответник не е предприел или извършил действия и постановил актове, с които забранява провеждането му, нито е издал разрешение за провеждането му, така както е заявено или с маршрут, различен от заявения.

На 13.02.2021 г. е издадена оспорваната заповед, с която на основание чл. 13, ал. 1 от ЗСММ заявеното шествие се прекратява от кмета на СО. Допуснато е предварително изпълнение на заповедта. Как и кога е уведомен заявителя не се установи. По делото са разпитани свидетели, участници в заявеното шествие, от показанията на които съдът безпротиворечиво прие, че в обявения час и място участниците са се събирали; на място е имало полицейски служители; не са предприети от последните действия по силово разпръскване на участниците; полицейските служители не са препятствали придвижването на участниците до крайната точка на заявения маршрут, но не организирано, като шествие; по време на придвижването не е имало нарушения на обществения ред, провокирани от участниците в манифестацията или от други граждани. Придвижването на участниците в събирането, не по начина, както са го предвиждали организаторите като шествие, дори да е е проведено не се приема като организирано по реда на ЗСММ събитие.

Процесната заповед, сочи като обстоятелство, налагащо приложимостта на забрана на шествието представените в административното производство становища въз основа на становища на директора на Столичната дирекция на вътрешните работи (СДВР) (поверително) и на зам. Председател на Държавна агенция „Национална сигурност“

(поверително) че заявеното шествие създава условия за нарушаване на обществения ред по смисъла на чл. 12, ал. 1 ЗСММ.

Конституцията на Р България гарантира правото на гражданите да се събират мирно на събрания и манифестации като съответно сами да определят вида на мероприятиято. Задължение на кмета на общината и на организаторите на манифестацията е да вземат необходимите мерки за спазване на реда за провеждането ѝ и за спазване правила да не се допускат прояви, като хулигански действия, увреждане и/или унищожаване на чуждо имущество, безпрепятствено спазване правилата на движение в частта на населеното място, в която се провежда шествието. За съда е наложителен извода, че заповедта е издадена, и е спазена, тъй като, както се посочи, съобразно показанията на свидетелите, участниците в мероприятиято или значителна част от тях са провели възпоменателно шествие/манифестация до мястото, на което се полагат венци, макар и при полицейско присъствие и наблюдение, но не като организирано събитие, като в тази връзка съдът намира възражението на представляващия ответника неоснователно. Съдът не може да коментира становищата на органите, които са представени в административното производство, тъй като те не подлежат на съдебен контрол, а крайният административен акт е постановен от ответника в това производство. Съдът счита, че са спазени и административно производствените правила. Не се възприема за основателно релевираното възражение за незаконосъобразност в този аспект, доколкото административният орган се е възползвал от правото по чл. 36, ал. 6 от АПК по своя инициатива да изисква от други административни органи доказателства или информация от значение за производството, доколкото в случая е заявено провеждане на шествие, което може да е от много хора и основателно предполага възможност за възникване на безредици. На следващо място, не е изключено подобно масово мероприятие да се ползва с провокативна цел от някого, предвид политическата криза в страната.

Свободата на събранията като основно демократично право е уредено в чл. 43 от Конституцията на Република България /КРБ/ и в чл. 11 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи /ЕКЗПЧОС/. Допустимо е ограничаване правото на събранията, митингите и манифестациите, но за да бъде обосновано налаганото ограничение при упражняването на правото на мирни събрания, митинги и манифестации, административната намеса следва не само да е предвидена в закона, но и да преследва законна цел, и да е необходима в едно демократично общество /чл. 11, т.2 от ЕКЗПЧОС/. От съответствието на преследваната цел при налагане на забраната с несъмненото съществуване на истинска, реална и достатъчно сериозна заплаха, засягаща основни интереси на обществото и непосредствен риск от нарушаване на обществения ред се преценява необходимостта от ограничителната мярка.

Обществените отношения, свързани с провеждането на събрания, митинги и манифестации се регулират от специален закон - ЗСММ. Съгласно чл. 3 от ЗСММ в съответствие с принципите на демократичното общество събранията, митингите и демонстрациите са начин на свободно изразяване на мнения, възгледи и становища, т.е. пряко свързани със свободата на словото.

Съгласно чл. 13 от ЗСММ кметът прекратява събранията, митингите или манифестациите, когато 1. не са организирани или 2. не се провеждат при условията и по реда, установени с този закон. Посочените мероприятия не са организирани по реда на ЗСММ, когато не са изпълнени разпоредбите на чл. 2 от закона, определящ кой може да организира митинг, на чл. 3 от същия закон, установяващ целта на

мероприятието и начина на изразяване и на чл. 8, чл. 9 и чл. 11, с разпоредбите, на които се установяват задълженията на организаторите по подготовката на мероприятиято. Съответно нормите на чл. 5, чл. 6, чл. 7, чл. 10 от ЗСММ установяват реда за провеждане на митингите, събранията и манифестациите. Посочените норми имат задължителен характер, както за организаторът и участниците, така и за кмета на съответната община. ЗСММ възлага контролни правомощия на съответния кмет по отношение на организацията и провеждането на митинга, изразяващи се в следното: да промени времето и мястото на провеждане на мероприятиято, да забрани провеждането му или да го прекрати. Кметът упражнява тези правомощия, когато са налице посочени в разпоредбите на чл. 12, ал.1, ал.2 и чл. 13 от ЗСММ, факти. Контролните правомощия са възложени на кмета, с цел да охрани обществения ред и сигурност при провеждане на мероприятиято.

В настоящият случай мероприятиято е организирано от субект, попадащ в изброените в чл. 2 от ЗСММ. Организаторът е подал уведомление за проявата, в което се съдържа информация за времето и мястото на провеждането й. Кметът е потърсил становище от органи, пряко ангажирани с опазването на законния ред в страната. Към 12.02.2021 г. са постъпили исканите становища: становището на зам. Председател на ДАНС е за забрана на мероприятиято, защото имало предположения да се наруши обществения ред, поради вероятност от присъединяване към шествието на участници с крайнодесни убеждения. Директор на СДВР представя становище, че на подобни мероприятия се събирали 600-700 човека, не изключва възможността от възникнали ксенофобски прояви на различни места на света да има и съмнение за проявление на такива по време на шествието. Предложението му е мероприятиято да се проведе на крайна точка от заявения маршрут без да се провежда шествието. От събраните доказателства – свидетелски показания се установи, че при съдействие на органите на СДВР мероприятиято не е проведено като шествие, но възпоменателната среща е проведена на мястото както и че не е имало полицейска намеса по време на придвижването.

Не се спори, че процесната заповед е издадена на 13.02.2021 г., в деня на провеждане на мероприятиято и е връчена при пристигане на организатора на началната точка на заявения от него маршрут (св. П.).

Заповед № СОА21-РД09-274/13.02.21 г. на кмета на Столична община е издадена от материално и териториално компетентен административен орган, предвид което актът е валиден. Заповедта е издадена в предписаната от закона форма /чл. 59, ал.2 от АПК/, вкл. изчерпателно са посочени правните и фактическите основания за издаването й, с което е изпълнено изискването да е мотивирана.

По същество, оспорваната заповед е издадена в нарушение на материалния закон. Правното основание за издаването й е по чл. 13, ал. 1 от ЗСММ – без посочване на коя от хипотезите в двете предложения на нормата. От обстоятелствената част на заповедта се установява, какво е било становището на директор на СДВР, което дори да е така, не се вменява в което и да е от предложенията на нормата на чл. 13, ал. 1 от Закона. Това становище е за евентуални събития, които евентуално могат да настъпят, но могат и да не настъпят. Административния орган – ответник в това производство не може със собствени мотиви да обоснове необходимостта да прекрати заявеното шествие, 2 – 3 часа, преди то да е започнало. Анализ на СДВР, мотивирал органа да издаде заповедта не води до извод, че нарушаването на обществения ред е или ще е от организаторите на шествието и поради лоша организация от тяхна страна, каквато не

се доказва, за да се приеме, че е налице предложение първо от разпоредбата на чл. 13, ал. 1 от ЗСММ. Следващо – информацията на СДВР до ответника е за съществуваща голяма вероятност от ескалация на напрежение и нарушаване на обществения ред – без да се сочи, при дължимата мотивировка какви нарушения на Закона ще допуснат организаторите на шествието при провеждането му. Съдът е склонен да приеме като косвено издържано оплакването на жалбоподателя, че обвързаността на заповедта за прекратяване на мероприятиято с провеждана футболна среща на другия край на града няма и не може да е повод за предположение за напрежение в обществения ред при провеждане на шествието, нито сочени в писмото на директора на СДВР други организирани събития. Както ответникът сочи, СДВР е уведомила общинската администрация за наличие на обстоятелства за предприемане на мерки по чл. 13, ал. 1 от Закона – за прекратяване на мероприятиято. Писмото на Директора на СДВР не е акт по чл. 53 от АПК- съгласие или мнение на друг орган/ЗСММ не изискват такова задължително предварително съгласуване с който и да е орган/. Следователно писмото на Директора на СДВР следва да се разглежда само като източник на фактически установявания, неизложени в самата заповед, но не и като задължително предварително мнение на орган, каквото не се изисква по специалния закон. Мероприятието е заявено 15 месеца преди провеждането му. До датата на провеждането му ответник не е взел отношение, но в деня на провеждането всички ангажирани със становища институции се противопоставят на провеждането му. При това положение, редно е да бъде издадена заповед по чл. 12, ал. 2 от Закона за забрана провеждането на шествието, когато има несъмнени данни, че се застрашават обществения ред в съответното населено място, но с факта на постъпване на отрицателни становища в деня на шествието, законово няма възможност за забраната на мероприятиято в деня на провеждането и при липса на относими към хипотезите на чл. 13, ал. 1 от ЗСММ основания, ответник със становището на директора на СДВР прекратява провеждането на шествието.

Съдът намира, че дори да е приложима тази разпоредба в случая не е мотивирана за това каква е причината да се приеме едно от двете или и двете хипотези за прилагането ѝ. По тези причини заповедта е незаконосъобразна и следва да се отмени. Жалбоподателят не претендира разноски и такива не се присъждат.

Съдът РЕШИ

ОТМЕНЯ по жалба на Сдружение „Български национален съюз-Е.” заповед СОА21-РД09-274/13.02.2021 г., издадена от кмет на Столична община.

Решението може да се обжалва пред ВАС в 14 дневен срок от съобщението.

Съдия